

korábban, mintsem reánk szakadt a veszedelem, elhatározta, hogy népkönyhát állít tel. Gyöngye erejével nagy feyvert vesz a kezébe, hogy megküzdjön a fenyegető nyomorral.

Hölgyeinknek színe-java van ebben az egyesületben. Szellem, a mely lelkesedni tud, szív, a mely együtt érez a fájdalommal, sorai között van elég. Am van-e a nagy vállalathoz elég erejük? A gyöngye női karokban lesz-e elég erő, hogy a feltornyosuló akadályokkal megküzdjenek?

A jótékony-nőegylet vezető lelke Szögyény-Marich Julia. Mikor nevét leírjuk, az emberszeretet lálás érzete dobban meg szívünkben. Több ő mint jótékony lelkű nő, mert benne a nő nemesebb hivatásra termett lelke, idealizált valóságban áll előtünk. A ki hivatva lenne az élet dusan terített asztaláról a boldogságot s a gyönyört élvezni, ezeket a muló örömeiket eldolja magától, hogy egyedül a nő nemesebb hivatásának, az emberszeretnek éljen. Az ő élete lemondás, és szeretet. Szeretet, a mely felkarolja a porba hulló szegénységet, letörli a nyomor fakasztotta könnyet; — lemondás teljes élete, a mely csupa jóság, csupa áldás! Ilyen vezetővel az élen nem féljük mi vállalkozásában a jótékony-nőegyletet. A kibekben olyan nemesebb érzés lobog, mint a mely a jótékony-ság érdekében harciba viszi hölgyeinket. Azokat féltini nincs okunk. De nem kötelességünk-e segítségükre menniük? Van-e jogunk, hogy a nyomor enyhítésére indított harcukban magukra hagyjuk?

A város törvényhatósága többször tanujelét adta, hogy lelkesen karol fel minden nemesebb eszmét. Nem rég, hogy nyomott anyagi viszonyaink daczára megvettük a színházat. Szubvencziót adunk a kereskedelmi akadémiának, ezer forinttal gyűmoltjük évente a színészetet s mikor a tüszöltő testület jubileumot ül, akkor 400

Mamám röviden kijelenté, hogy apa szobája hideg, apa hidegben nem kelhet föl, meghüti magát, elmulasztja a hivatalt: fütsem be a kályhát.

Hallottál ily rémséges dolgot! Egy felsőleány hályhát fütsem be? Egy fekete korommal, vagy mivel, bekenet kályhát! Egy hideg kályhát, amelyben még nincsen tüz? No ezt nem élem tud! Sirtam, nem, többet követtem el: görcsösen zokogtam és Vera után kiáltoztam.

Vera nem jött, a helyett anyám mérgeesen rám támadt, hogy miért nem mozdulok, azt akarom-e, hogy apám tüdőgyulladást kapjon fölkelésekor?

Szomoruan mentem ki a konyhába, hol oly ritkán szoktam megfordulni s mig anyám a takaréktűzhelyen veszdött a tüzesinálással, addig nekem tele rakta mindkét kezemet apró fával s belődött.

Kályha felé soha életemben ily nehezen nem haladtam, pedig bizonyomra mondom, a meleg kemenczét nagyon szerettem, ha más fütibe. Lábam ölből valának s csak az atyám iránt érzett szeretet tartott vissza, hogy Vera után meg nem szöktem.

Minő begyújtás is volt ez! Erre nem tanították a felső iskolában. Könnyeim eloltották a meggyújtott gyufaszálakat. A fészkákat raktam én keresztre, hosszába, ahogy begyújtási ihletségemben ezt legjobban elgondoltam; tettem alá is, fölé is, oldala mellé is papírost. Beraktam a Pesti Hirlap egy havi számát, elgyújtottam egy csomag gyufát, a ruhám már-már tüzet fogott, csak a kemenczében nem akart égni. Kezem, karom, még a képem, sőt a homlokom is fekete lett. Fejemet bele-

firtot szavazunk meg a mulatás költségeire. Ennek a városnak nem szabad összetett kezekkel nézni a tél közeledő nyomorát, s nem szabad magára hagynia a jótékony nőegyletet a népkönyha alakításában. Ha gazdag és erős lenne ez az egyesület még akkor sem, de a mikor évek óta kifejtett jótékony-ságában mindent mit áldozhatott oda adott a szegényeknek, akkor álljunk meg egy pillanatra e fontos momentum előtt, valljuk be, hogy igaztalanok voltunk, mikor sok adakozásunk közben erről az egyletről megfeledkezünk, s ismerjük be, hogy lelkiismeretbeli kötelességünk e mulasztást helyrehozni.

Ha önmagához, s a polgárság bizalmához méltó akar lenni a város törvényhatósága, támogatni köteles a jótékony-nőegyletet a népkönyha alakításában. Ne várja, hogy a közgyűlés valamelyik tagja tegyen az iránt indítványt, hanem tisztelje meg önmagát a városi tanács azzal, hogy indítványozza a közgyűlés előtt, hogy kétezer forintot szavazzon meg a jótékony-nőegylet részére népkönyha alapítására s határozza el, hogy ezentul minden évben ezerforinttal segíyezze áldásos munkájában ezt az egyesületet. Ha van pénzünk sok más intézmény támogatására, legyünk egyszer nemesebb érzésű emberek s áldozunk valamit a szegényekért is.

Es ha a közgyűlés ilyen értelmű határozatot hozott, nem kell majd aggódva gondolnunk a télre. nem kell majd félünk a szegényekre nehezédő nyomortól.

POLITIKAI HIREK.

— A törvényszéki orvosok szerdán tartották meg országos értekezletüket, hogy megvitassák, mikép lehetne sérelmeiket orvosolni. Az értekezletre igen számosan jöttek el az ország minden részéből. Ott volt az értekezleten Major Ferencz dr. orsz. képviselő is, kinek az igazságügyi tárca legutóbbi költségvetésének tárgyalása alkalmával mondott nagy-

ütöttem a vasba, ujjaimat felszurta a fa szálkaja, térdelés közben, akárhogy vigyáztam, fadarabka élével fektüdt a térdemnek, végre is összekulcsoltam kezeimet, hogy szánja már meg kinlódásomat a Jézus És az meg is szánta. A tüz e pillanában vidáman lobogott.

Irma, készsüdt elő a mosdó edényeket, szólított meg anyám. Még ezt is? Hát még mit? Busan néztem körül, ha akadna-e már valaki, ki e fölcsóztatásnak eleget tehetne? Nem akadt. Vera még most is tánczolt a „Zöld koszorú“-ban — hólyagot kívántam a talpára, hogy jönne már haza! — Gyuszi, a hatodik gyunnazista, kivel át akartam hozzád szánkózni, láttam, hogy a paplan alól nevet gyötrelmeimen, Béhus öcsém pedig nyugodtan aludt.

Odamentem Gyuszihoz és kormos kezemmel jól megczibáltam a filét. Ne nevessem mikor én sirok és a cselédi munka terhe alatt majd összeroskadok. Gyuszi füle is fekete lett és fájt, elkezdett kiabálni, mire anyám bejött és összeszidott; apám fölébredt és pártomat fogta, én könyeztem s kijelentém, hogy beleugrok a Dunába.

Még csak ez kellett! Apám, anyám, Gyuszi egyszerre támadtak reám. Ész nélkül mentem a konyhába vizért s az egyik nélkört két darabban hoztam be — viz nélkül.

Gyuszi rám kiabált, hogy ő most miben mosdik meg s a paplant a fejemhez vágta, én vissza, erre anyám, — nagyon mérges volt szegény egész nap! — megrázta a bátyám üstökét, mire Béhuska is fülugrott s átkarolta a derekamot, hogy engemet ne bántsanak. Oh, a jó lélek! mennyire szeret?! A másik medenczében azonnal hoztam neki vizet, hogy ő

szabásu beszéde adott impulzust a törvényszéki orvosok ezen országos mozgalomára. Az értekezletet Fialovszky Béla dr. törvsz. orvos nyitotta meg, ki köszönetét fejezte ki az értekezlet nevében Major Ferencz képviselőnek a törvényszéki orvosok ügyének meleg felkarolásáért, mire Major drt az értekezlet nagy lelkesedéssel elnökévé választotta. Major meleg szavakban köszönte meg a kitüntető bizalmat s hangsúlyozta azon fontos és nagyhorderejű ténykedést, mely a törvényszéki orvosi karnak jut az igazságszolgáltatás terén s a melynek csak ugy felelhet meg, ha a gyakorlati kiképzés terén is megadják mindenkinek az alkalmat, hogy a szükséges ismereteket elsajátítsa. Éppen az igazságszolgáltatás gyors és megbízható ténykedése tette szükségessé, hogy a törvényszékeknek külön ezirányban is kiképzett és vizsgázott orvosszakértői legyenek, hogy eleje vétessek a sok fölülvéleményezés szükségességének, mely a törvénykezést igen megrehezíti és az igazság kiderítését sok esetben majdaem lehetetlenné teszi. Es mégis azon abuzus kapott lábra a törvényszékeknel, hogy a törvényszéki orvost a központban vagy közvetlen közelben veszik csak igénybe, a távolabb eső helyeken pedig a törvényszéki orvosi teendőket más orvosokkal végeztetik költségekímélés szempontjából. Ezen viszás helyzet orvoslása és a törvényszéki orvosoknak a törvényszékek területén való igénybe vétele, az orvos szakértő jogos igényeinek kielégítése képezte a mai tanácskozás főtárgyát. Az értekezlet egy memorandumot dolgozott ki, melyben részletesen felvannak sorolva e sérelmek s e memorandumot holnap az igazságügyminiszternek fogják át-nyújtani. Az értekezlet hét órakor ért véget, mikor dr. Major Ferencz elnök a beható és komoly tanácskozás által elért eredményekért üdvözlö az értekezletet s miután dr. Minich Károly budapesti törvényszéki orvos meleg szavakban mondott köszönetet dr. Major elnöknek a tapintatos vezetésért, a gyűlés éljénzés közt véget ért.

— A vasárnapi munkaszünet felfüggesztése körül tanusított rendszertelen eljárás, a mely némely ipari és kereskedelmi ág törvényben biztosított nyugalmat igen kicsinyes okokból egészen megbolygatta, immár a kereskedők körében mozgalmat idézett elő. A fővárosi kiskereskedők ma küldöttségileg tisztelgetek Schmidt József kereskedelmi államtitkárnál s azt kérték, hogy vásárok és bucsuk alkalmával a kormány mellözze a munkaszünet felfüggesztését. Annál

mosdjék meg legelőször — tudod még a mosdásnál is meg van a prótekczió! — de ő kedvezésemet kerekén visszautasítá, kijelentvén, hogy reggel félhétkor a favágók szoktak mosakodni.

Ebből is alighanem fölispán, ha miniszterelnök nem lesz. A hátalán a korai dolgok ellen oly szépen tud máris tiltakozni.

Atesünk a mosdásom is. Legelőbb én végezem el. Képeimről annyit korom maradt a tál fenekén, hogy az egész családnak jutott belőle. Ez megnyugvásomra szolgált. Kárörvendés miatt ne itélj el, hisz azt tanultuk, a megosztott teher fél teher, tehát a megosztott korom is fél korom.

Jött a reggeli. Ujabb kin. Mig anyám a tejet és kávé hozta be, addig nekem a csészéket, poharakat kellett rendeznem. Szokatlan pálya reám nézve s így ne csodáld, ha apámnak sem adtam kávéskanalat. Apám valamit szeliden dörmögött s maga hozott kanalat. Ügytelenségem fölött elpirultam s nem nyultam a reggeliehez, pedig nagyon szeretem a fölűs kávé.

Ütem a széken s azt gondoltam, megpihenhetek. Dehogy. A diáknépnél nincs gonoszabb fajzat a kerek világon. Mikor Vera szolgált ki, egyikőjük sem ivott kávé után vizet, most hogy én állítottam be kályhafütőnek, mind a két nebuló vizet parancsolt. De hogyan? Talán egyszerre? Megvárták, mig apám megissza; akkor Gyuszi parancsolt. Anyám intett s nekem a konyhai kannához kellett sietnem; szerencse, hogy volt bennük. Béhus, ebből alighanem rabvállató bíró lesz, ki várta, mig leülök s azon pillanában ő is egy pohárral követelt. Nem

jogosabb ez a kérelem, mert a budapesti országos vásároknak ma már alig van jelen-őségük. A kereskedelmi kormány csakugyan fontolóra vehetné, hogy sehol a világon nem magyarázák a vasárnapi munkaszünet szociálpolitikai jelentőségét oly tágra, mint nálunk és sehol oly kicsinyes ok miatt ki nem zavarják nyugalmából a munkát, mint minálunk, a hol egy-egy érdekelt indokolatlan kérelme elég arra, hogy pár ezer ember munkába kényszerítessék vasárnap.

Királyi temetés.

Királyi temetés volt a fővárosban. III. Béla és hitvestársa, antiochiai Erzsébetnek Székesfehérváron kiásott csontjait, ünnepélyesen e hó 29-én helyezték el örök pihenőre a budavári Mátyás templomban.

A megtörtént temetés után hiábavaló volna már óvást emelnünk. De igenis most is újból fel kell szólnunk ama bűnös könnyelműség ellen, a melyet városunk kegyeletes, hazafias dolgozóiban tanusít. Itt az óskoronázó városban kellett volna gondoskodni a királyi csontok eltemetésére méltó helyről. Milyen nagyfokú közöny volt városi hatóságunkban, hogy ezeket a királyi emlékeket elengedte vinni, milyen nagyfokú bizalmatlanság irántunk, hogy jogot formáltak azok elviteléhez.

De hát igaz! Minek nekünk a régi nagyságra való emlékek? Hogyan biznának bennünk, mikor az itt maradt csontokkal is olyan lelketlen könnyelműséggel bántunk el?

A fővárosi lapok a királyi csontok elhelyezéséről a következőképp számolnak be:

„Közismeretű dolog, hogy III. Béla királynak és hitvesének 1948. december hóban a Szent István által Székes-Fehérvárott alapított és később elpusztult bazilika romjai alatt felfedezett koporsókból kivett tetemeik 1862-ig a Nemzeti Múzeumban őriztetek, majd pedig átvitettek Budára, a mai koronázási templomba, a hol a szentély alatt levő kriptába helyeztetek, ámde csak ideiglenes nyugalomra.

Midőn ugyanis a koronázási templom alakítása a királyi rendeltetésre megkezdett, a tetemek újból való elhelyezéséről kellett gon-

volt nyugtom. Apám dicsért, minő friss vagyok anyám dologra természetességemet elmegette, mire mind a két fiú, öt-öt peroznyi szünettel újabb pohár vizet parancsoltak.

Szüleimnek vigasztalásomra mondott minden dicsérete daczára megvallom, oly lassan szolgáltam és oly keserű lélekkel, hogy egy miniszternének is sok lett volna.

Reggeli multával gyötrelmeim végét reméltem. Bementem szobámba, hogy a reggeli istentiszteletre fölkészüljek. Kilenczkor szokott lenni s tízig tart.

Hu remény! Anyám, ki egész 'nap mérges volt, szándékomat észrevéve, hirtelen betörtetett s komoly hangon kijelenté, hogy Vera távolléte miatt a mai összes elmenetekről szó sem lehet, Mig új cseléd jön, a háztartás gondjai kettőnkre hárul.

És a Gizáékhoz való átrándulás? — kérdém elpityeredve. A szánkó és a bundák? Itthon maradsz, elbálozza Vera kisasszony; felelte kurtán anyám.

Sejtettem a kályhaegyuftánál, de ez ünnepélyes kijelentés mégis leforrázólag hatotta át valomat. Nem akartam himni saját füleimnek de anyám észterítet, s a mézsárszékra hívta föl figyelmemet.

En, hogy husért menjek? Inkább meghalok! Egy felső leány a mézsárszékben! Méltó a világ kaczagására! Soha! Kik vannak ott? Csupa cselédek! S köztük egy bársony kabátos felső!

Sztrájkot jelenték be. Anyám pedig azt, hogy akkor három királynok szent ünnepem nem eszünk húst. En szivesen belegyeztem volna, hogy Vera hazajövetelég sem nem

doskodni. Ez időben történt, hogy Trefort közoktatásügyi miniszter Dr. Török Aurélnak, az antropológiai intézet igazgatójának megengedte, hogy a királyi csontokat tudományos buvárlat céljából átvehesse.

Évek multán a Mátyás-templom sirboltja elkészült, ámde ugyanakkor újabb fordulat állott be.

A király ugyanis a miniszterelnökhöz intézett s 1897. évi május 25-én kelt emlékezetes kéziratával maga kívánt intézkedni ösének és elődjének eltemetésére iránt.

„Azon kegyelet által indittatva, melylyel elődeim emléke iránt viseltem — mondja a legfelsőbb kézirat — felhívom Ont, hogy boldog emlékü III. Béla király és hitvestársa, antiochiai Anna királyné tetemeinek az itteni koronázási templomban czelba vett nyugalomra helyezése, valamint ugyanott egy méltó sir-emlék felállítására iránt haladéktalanul intézkedjék.”

A siremlék költségeire a felség magán-pénztárából 25.000 frtot engedélyezett.

A Schulek Frigyes tervei szerint készített siremlék befejezéséhez közeledvén, előállott annak szüksége, hogy a királyi csontok a koronázási templomba visszavitessenek. Ez a hivatalos aktus történt meg ma délután, a mely alkalommal dr. Forster Gyula miniszteri tanácsos és bizottsági elnökön és az átadó dr. Török Aurél egyetemi tanáron kívül jelen voltak: a miniszterelnökség képviselőjében dr. Romy Béla osztálytanácsos, a kultuszminiszterium részéről dr. Tóth Lajos osztálytanácsos, a nemzeti muzeum részéről Szalay Imre és dr. Hampel József, a műemlékek országos bizottsága részéről dr. Czobor Béla és dr. Szendrey János, továbbá dr. Nemes Antal plébános és Schulek Frigyes műépítész.

Az átvételi eljárás folyamán megjele tek még Vaszary Kolos helyegrimás dr. Kohl Medárd kíséretében, Császa György kalocsai érsek és dr. Wlasics Gyula kultuszminiszter dr. Rényi József fogalmazó kíséretében, a kik személyes meggyőződést szerezvén maguknak a királyi tetemek és a királyi jelvények s ékszereknek fa- és üvegládákba történt elhelyezéséről s átvételéről, az ez alkalommal felvett s a királyi tetemek mellé üveghengerbe elhelyezett jegyzőkönyvet az összes megjelentekkel együtt aláírták.

Maguk a tetemek és ékszerek előb amarant-faládákba, utóbb üvegyapot közé üvegládákba

eszem, de még a hideg szobában is el lennék, csak ne kelljen öt helyettesítenem: de a család méltóság és kényelem parancsa mást követelt.

A mézsárszékbe való menetelre nagy igéreték és rimánkodások közepette megfogtam a szomszéd lakosunk cselédjét. Ráállt. Hozott húst, fát, vizet, zöldséget és sok egyebet.

Jobb érzelmeim ekkor támadtak a cseléd iránt. A jó Nánira tisztelettel tekinték, s kicsinyben mult, hogy kezet nem fogtam vele. E cselédtelenség mennyi áldozatot is követelt tőlem. Hej, Vera, Vera, ha vissza térsz meghalsz! Megfojtalak.

Az ebédhez való tüzet anyám gerjesztette, én addig a szobákat — nem, nem mérem ide-irni, pedig megtörtént — söpröttem. En és söprés! Ki eddig a söprés és a vele való műveltet csak a magyar gyakorlatból ismertem! Mit gondolsz, hogy esett ez meg? En nem tudok számot adni róla, csak azt tudom, hogy nagyon szegyelettem magamat, s e miatt a szobák ablakát a spalétáblákkal bezártam, hogy az utcáról ne lásson be senki, tudod, akkor-tájzt szokott a herczig Arthur főhadnagy is erre defilírozni s a söprü egyik végével erre is, arra kanyarítottam egyet. Főleg az ágyak alá kanyarítottam s kész volt a söprés a sötétben. En úgy hiszem, a felső leányoknak az illem a sötétben való söprését engedti meg.

Midőn kinyitottam a spalétáblákat, látom, hogy a szobában iszonyu por száll, a tükörben, hogy a hajam gubancoz, kitekintek az ablakon s a tulsó gyalogjárón egy sereg diák néz rám.

(Folyt. köv.)

helyeztettek; ezek üveglapjai összeragasztattak és leolmozattak, majd az üvegládák rézkoporsóba tétettek s ezek beferrasztattak.

Az említett jegyzőkönyv mellé helyeztetett a „Czipruság“ czim alatt pe-gamentre nyomott azon költemény, melyet a magyar Csisztercita-rend fog letelepítője iránti hálája jeléül annak ravatalára tenni.

Ime itt idézzük e költemények ő felségére és az 1897. évi május 25-iki kegyeletes intézkedésre vonatkozó végszakát:

„De hála Neked is, dicső király
Hogy rendeléd e fenséges napot,
Es fenkölt szellem sugárral
Mi is lerohatók a sz'ut adót
S midőn szíved trónjánál hódolunk
Az égbe fő repül imaszavunk!
Kí ösöd emléket így tis.teled
Ösök dicsőségben éljen neved! ! !“

A tanító gyűlés.

A „fejérmegyei tanítótestület“ 1898. szept. 28. d. n. és 29. d. e. tartotta a vármegyehez I. emeleti dísztermében XXIV. évi nagygyűlését, a melyről röviden már a mult számunkban megemlékeztünk. A gyűlés lefolyásáról részletesen a következőkben számolunk be:

Első nap.

Már d. u. 3 órakor egybe voltak gyűlve a megyei tanítók majdnem teljes számban. Gróf Festetich Bennó kir. tanfelügyelő és a tantesztület meghívására báró Fiáth Pát főispán is. A tantesztület elnöke Szirbek József, miután a főispánt és a tanfelügyelőt szívből üdvözölte, megemlékezett a szomorú véget ért Erzsébet királynéről, a ki a magyar nemzetnek nagyszonya, órangyala szóval mindene volt! . . .

Az elnök beszéde végén inditványozta, hogy a tantesztület részvét nyilatkozata szeretett királynok elé terjesztessék és királynéknk emléke a tantesztület által illó módon megörökíttessék. Göbel J. György igazgató úgy véli, hogy úgy lenne, illómódon megörökítve, ha az elnök beszéde jegyzőkönyvbe vétetnék s Felséges király asszonyunk emlékszozára a tanítótestület 50 koronát adományozna. A nagygyűlés egyhangulag elfogadta Göbel inditványát.

Ezek után Fiáth főispán tartott egy kis rövid beszédet.

Mielőtt a szorosabb értelemben vett elnöki jelentést felolvasta volna az elnök, a jegyzőkönyv felvételére Velinszky Ferencz tanítót kérte fel, mivel a fő- és aljegyző már jóval a gyűlés előtt lemondott. Természetes dolog, hogy Kócsimayer nem hagyta helyben az elnök rendelkezését, minthogy a fő- és aljegyzőnek még a mai napon is kellene működni, s csak most mondhatnának le. Lemondásukat helytelennek tartja, mert a tantesztület akkor hagyta itt, mikor a legnagyobb szükség volna rájuk. Hozzá szóltak az ügyhöz: Göbel igazgató és gróf Festetich Bennó kir. tanfelügyelő is, s bár mennyire akarták a gyűlés más napjaira tenni a fő- és aljegyző stb. megválasztását, a mint az a program 14. pontja alatt lön felvéve, — a közgyűlés híváságra megejtetett a választás.

Megválasztatták főjegyzőnek: Velinszky Ferencz, aljegyzőnek Lambert Vilmos. könyvtárnoknak Denis Béla, ellenőrnek Hoffer Lajos; bizottsági tagokul — bár az elnök Vágnert és Veisenfeldet akarta megválasztatni — Macskássy Róza polgári leány isk. tanárnót, és Ováry Varga Dániel főtanítót választotta meg a nagygyűlés. Az elnöki jelentés tudomására adja a nagygyűlésnek, hogy a Sziklay P. Gyula és Velösy Lipót által irt Fejérmegye földrajzát, Szirbek József, Magó Károly és Velinszky Ferencz a központi bizottság megbízásából újra átdolgozták; nevezetteknek 30 frt tiszteletdíj szavaztatott meg.

A könyvnek kinyomatására pályázat lett hirdetve. Klöckner és Singer könyvkereskedők pályáztak. Singer könyvkereskedő kapta meg a kinyomatási engedélyt, mint a legtöbbet ígérő.

Verges Tamás tanító sokat akadémkoskodott ez ügyre vonatkozólag, — míg végre Göbel igazgató elejét vette a hosszabb vitatkozásnak azon kijelentéssel, hogy a központi bizottság

jól meggondolta a mit csinált, — annak működésében kételkedni bálátlanság volna. Kéri a nagygyűlést, nyugodjék meg a központi bizottság határozatában. Egyhangulag helyben hagyatott a központi bizottság intézkedése.

A pénztári jelentés szerint az 1898/9. évre 4857 frt 87 kr. készpénze van a tanító-testületnek. A pénztár megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése nyomán a nagygyűlés a pénztárnoknak a felmentvényt megadja.

A tanítók házára befolyt 784 frt 42 kr. A Főtűs-alapra befolyt 162 frt. — Göbel János György igazgató jelentette, hogy a Manecz-féle 4000 irtos alap 242 frt 96 kr. kamatot hozott.

A könyvtáros jelenti, hogy a könyvtár 844 műből 1300 kötetből áll.

A bíráló bizottság jelentette, hogy négy pályamunka érkezett be, melyek közül „Nekem legszebb nyelv a magyar nyelv” jellegűvel ellátott nű szerzője 2 darab 20 ko. onás jutalomban részesül. Szerző: Mészáros Sándor jav. házi családó. *Almássy Ferenc* tanító pályamunkája dícséretet nyert. Két munka se jutalomra, se dícséretre nem volt érdemes. (Két jelígs levél megsemmisített.)

Sima János abai főtanító fölolvását a nagygyűlés általános eljenzéssel vette tudomásul és jegyzőkönyvileg küszönetet mond vezetnek tanulságos fölolvásáért.

Verges Tamás tanító egy „Központi nevelő-intézet” föllállítását sürgette fölolvásában. Szerinte egy központi nevelő intézetre égető szükség volna, a hol a vidéki tanítók, jegyzők és gazdatisztek gyermekei csekély díjazásért kello ellátásban és felügyeletben részesülhetnek. Az intézetből a nyilvános iskolába járhatnak. Különösen szükségesnek látja a leánygyermekre nézve a központi nevelő intézetet, — mert ha a zárdába adja valaki a leányát, az ugyancsak borsos leendő, — a hol különösen *egyoldalú. fölület* nevelésben részesülnek leányaink.

Többen hozzászóltak *Verges* idealisticus, phantasticus eszméjéhez, — maga kir. tanfelügyelő is elvben elfogadhatónak tartja; de *tülnökzik Verges azon kifejezése ellen, hogy a „zárdai nevelés egyoldalú és fölület”, mert az nem igaz!* Különben *Verges* nincs hivatva arra, hogy valamely intézetről nyilvános bírálatot mondjon. — *Verges* indítványozza, hogy egy hármast bizottság küldessék ki, mely bizottság az ügyet átanulmányozza s a jövő nagygyűlés elé terjesztendő. A hármast bizottság tagjainak: *Magó, Wagner és Verges* választottak meg. *Wagner* megbízatását az indítványozóval való rokoni összeköttetésénél fogva el nem fogadta, helyette *Bogárdy Antal* választott meg.

A jegyzőkönyv hitelesítésére gr. *Festetich* Bencő kir. tanfelügyelő és *Szepessy Géza* polg. isk. tanár kérték fel, ezzel az ülés bezáratott.

Második nap.

A második napi gyűlés délelőtt 9 órakor vette kezdetét. Bejelentette elnöklő, hogy *Magó* Károly akar szólni. *Magó* azt indítványozta, hogy gyűlés után testületileg vonuljon a n. gyűlés a Vörösmarty Mihály szobrához és kószorazza azt meg. A kószoru szalagján ezen felírás legyen: „A fejérmegyei tanító-testület Vörösmarty Mihálynak.” Az indítvány egyhangulag elfogadtatott. Azonnal felkérte az egyzó a kószorunak beszerzésére.

Pesznecker indítványozta, hogy mindenek előtt az átdolgozott alapszabályok tárgyalásába fogjon a n. gyűlés, nehogy mire rá kerülne a sor, a tagok nagy része eltávozzán, azt érdemlegesen megvitatni ne lehessen. — Az indítvány elogadtatott. Kezdetét vette az alapszabályok tárgyalása.

Az 1. §-nál a gyűlés székhelyére vonatkozólag volt egy kis vita; de csakhamar beenyugodott a n. gyűlés abba, hogy a székhely mindig Székhérvár legyen. A 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8. §§. megjegyzés nélkül tudomásul vétettek.

A 9. §. heves és hosszuidéig tartó vitakozásra adott okot. A kp. bizottság a tagsági díjnak 1 frt 20 krról 2 frtra való felemelését akarta keresztül vinni. *Kocsi-Mayer Gyula* és *Magó* Károly igen szép szavakkal akarta a nagygyűlést rávenni a 2 frtos tagsági díjnak meg-

szavazására; de hasztalan volt minden ékes-szólás, hasztalan minden kecsgetető ígérlet, — hasztalan volt az elnöknök azon okoskodása, hogy az ellene szólni akarókat önhatalmulag visszaakarta tartani a hozzászólástól, — a 2 frtra emelés nem fogadtatott el. Az indítványozók belátták, hogy így nem boldogulhatnak, engedtek 50 krajczárt. Hosszu vita után kimondta a nagygyűlés, hogy ezental 1 frt 50 kr lesz a tagságdíj, melyből 1 forint a kezelési alapra, 50 kr az önségely alapra fordítassék.

A 11. §. megújított, melynek értelme szerint a pártoló tagságdíj 1 frt, rendes tagdíj 1 frt 50 kr, az alapító tagságdíj 30 forint.

Az árváknak az árvaházba való fölvetelét a k. p. bizottságra ruházta a n. gyűlés.

A b. bizottság 9 tagra egészített ki.

Határozatott, hogy a megszorult vagy elemi csapást stb. szenvedett kártársak 400 korona erejéig vehetnek fel kölcsönt az önségely alapból mérsékelt kamatra. Az orsz. bizottságra *Göbel J. György, Szirbek József* és a jkőrök elnökei választottak meg.

Elnök indítványára *Dr. Kuthy József* real isk. fölvezető lelkes eljenzés között tiszteletbeli tagnak választott meg.

Velinsky Ferenc megemlítette, hogy a megyei tanító-testület a jövő évben XXV. évi n. gyűlését tartja. Indítványozza, hogy a jövő évi nagygyűlés ünnepélyes — séta-hangversenynyel összekötött legyen. Bizassék meg a k. p. bizottság, hogy ezen ügyben minél szélesebb körben tegye meg a kello intézkedéseket. A tantestület monographiája is íressék meg. Elnöklő a „*Neptanodát*”, mint régi és hasznos szaklapot ajánlja a tagoknak.

Az alapszabályok tárgyalása és aközben tett indítványok, vitakozások annyira igénybe vették az időt, hogy a programba felvett fölolvásokat a jövő évi nagygyűlésre kellett halasztani.

Miután a jegyzőkönyv hitelesítésére *Sólyom Lajos* vezető tanító és *Wagner Antal* oszt. tanító felkérte, a gyűlés 11 órakor bezáratott.

Gyűlés után a megmaradt tagok (sajnos, már sokan eltávoztak) együttesen elmentek Vörösmarty szobrához, hogy azt megkoszorozzák.

A szobornál elénekelték a jelenlevők a Szózatot, utána a tanítótestület elnöke rövid, de szép szavakban emlékezett meg Vörösmarty Mihályról. Az ünnepély s így a nagygyűlés a Hymnus eléneklésével zárott be. (Az énekek dupla quartetben lettek előadva.)

Ma *Verges* Tamás tanító urtól a következő sorokat vettük:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A tanítógyűlésen tartott fölolvásomra vonatkozólag a következő megjegyzést bátor-kodom tenni:

Nagygyűlésünk alkalmával már későre járván az idő, az elnökség kértére s a tagokra való tekintetből értekezésemet, mely a tárgysorozat utolsó pontját képezte, csak lényegében, nagyon is kivonatilag ismerttettem. Ép e sietség folytán a zárdai nevelésről mondtam s kir. Tanfelügyelő ur Oméltósága által kifogásolt kifejezésem, hogy az „egyoldalú” olykép tünhetett fel, mintha ezt meggyőződésből állítanám s holott csak egyes szülők erre vonatkozó megjegyzéseiképp volt szándékom megemlíteni. Minden további kommentár nélkül álljon itt értekezésemből az erre vonatkozó rész: „Több szülő *egyoldalúnak* mondja a zárdai nevelést, mivel nézetük szerint kevés súlyt helyeznek a már serdülő leányoknál a háztartási s magunkfajta emberek életviszonyai közt okvetlenül szükséges ismeretek közlésére, hanem úgyszólván *nagyuri* nevelésben részesítik azokat.” Szavaimnak ily értelmű s nyomban történt helyreigazítását a kir. Tanfelügyelő ur is tudomásul vette. Öngazolásomra szolgáló helyreigazításomnak szives figyelembe vételét ismételten kérve maradok

Székesfejérvár, szept. hó 30.

kiváló tisztelettel:
Verges Tamás,
oszt. tanító.

FIGYELMEZTETÉS.

A jövő hó 1-ével a »Fejérmegyei Napló« harmadik évnegyedébe lép, miért is felkérjük lapunk előfizetőit, hogy előfizetéseiket mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás történjék.

Kérjük egyuttal a hátralékban levőket is, hogy hátralékaikat minél előbb rendezni sziveskedjenek.

A KIADÓHIVATAL.

UJDONSÁGOK.

— **A király névnapja.** F. hó 4-én lesz ö Felsőegnek névnapja, mely alkalommal Steiner Fülöp megyés püspök fogja a székesegyházban az ünnepélyes Te deumot megtartani, d. e. 9 órakor.

— **Püspöki körlevél.** Steiner Fülöp dr. megyés püspökünk most adta ki XI. számú körlevélét. A körlevélben első helyen XIII. Leó pápának szeptember 5-én a világ összes püspökeire intézett és a szent rózsafüzérről szóló encicliáját közli. — Azután az egyházmegyei papság körében történt változások tudatja a papsággal. Ezek között elsőnek említendő, hogy a papnevelő intézet fegyelmi ügyei elintézésére a püspök kinevezte: *Mayer Károly* és *Szabovics Jenő* kanonokokat; a gazdasági dolgok intézésére pedig *Kuti Márton* prépost-kanonokot, *Krencz Ignác* kanonokot és *Klavcs* György dr. teológiai tanárt nevezte ki. — Egyházmegyénk nagytehetségű, általánosan kedvelt papjának dr. *Szalay Hubert* haláláról emlékezik meg a püspök és a nagy vesztésget megható szavakkal tolmácsolja. — A nadapi kántortanítói állomásra okt. 13-ig új pályázatot hirdet, végül az egyházmegye papsága körében előfordult változásokat és különféle egyházi és jótékonyági czélokra megindított gyűjtések eredményét közli a püspök. — Az egyházmegye adminisztrációsális ügyrei között igen szép intézkedést találunk a király nevenapjának a népiskolákban leendő megünneplésére vonatkozólag. A püspök ez intézkedése a következőképp hangzik: „Atyailag felhívom a t. lelkész urakat, tegyék meg a kello intézkedést, hogy ö cs. s apostoli királyi Felsőegnek névünnepen az iskolák növendékei ünnepi ruhában jelenjenek meg az iskolában, onnan a tanítók vezetése alatt vonuljanak a templomba s nagy áhitattal legyenek jelen az ünnepi szent misén, s buzgón imádkozzanak ö Felsőegnek hosszu életéért, örök s ideiglenes üdvéért. Szent mise után pedig térjenek vissza az iskolába s itt a lelkészek, tanítók jelenlétében emeljék ki az egybegyűlt gyermekek előtt az Apostoli Királynak magasztos méltóságát, buzdítsák őket a rendíthetlen hódoló hűségért és legbensőbb szeretetre az Apostoli Király iránt, a törhetlen ragaszkodásra a felsőeg uralkodó család iránt, buzdítsák egyszersmind őket, hogy mindennap nagy áhitattal imádkozzanak Felsőeg Urunkért s az egész felsőeg uralkodó családjáért. E napon pedig szüneteljenek az iskolai előadások.”

— **Egyházmegyei hir.** Mint örömmel értesülünk, dr. Steiner Fülöp megyés püspök udvari papját, *Streit Ferencet*, ki városunkban köztiszteletnek örvend, szentszéki jegyzővé nevezte ki.

— Az „Orvos-szövetkezet“ közgyűlése. Az „Országos Orvos-szövetkezet“ fejezmegyei fiók-szövetsége szept. 30-án tartotta közgyűlését a Vörösmati-kör termében, hol dr. *Varga Zsigmond* első sorban is igen szép szavakkal emlékezett meg a nagy veszteségről, mely nemzetünket Erzsébet királynéknél halálával érte. Szavait a nagy számban megjelent tagok állva hallgatták végig. A közgyűlés legkimagaslóbb tárgya az orvosi rendtartás ügyrend és fegyelmi eljárás megállapítása volt, nemkülönben a részben megüresedett, részben pedig újból szervezett állásoknak betöltése. Megválasztottak egyhangulag alelnökök: dr. *Krausz Adolf*, sárbogárdi járás orvos; titkárnak: dr. *Lauschmann Gyula*; jegyzőnek: dr. *Palánszky Miklós*; ügyészek: dr. *Lauschmann József*; a megüresedett két vidéki választmányi tagságra pedig dr. *Szöke Károly*, csakébrényi és dr. *Grasser József* csakvári orvosok. Végül póttagokul dr. *Bruck Ferencz* és dr. *Schlessinger Illés*.

— **Ujságírók sorsjátéka.** Tudvalevő, hogy a *Budapesti Ujságírók Egyesülete* saját segítő alapjának gyarapítására nagyszabású tárgysorsjátékot rendez. A sorsjegyeket a napokban bocsátották forgalomba és máris óriási mennyiségben keltek el. A díszes kiállítású sorsjegyek minden bankházban, pénzintézetnél, pályaudvaron, hajóállomáson, dohányüzsdében és nagyobb hivatalban kaphatók és pedig darabonként egy koronáért. A sorsjátéknak hat huzásra lesz és minden sorsjegy mindegyik huzásra érvényes. Az első huzás 1899 január 4-én, az utolsó 1899 február 21-én lesz. A főnyeremény 100.000 korona érték. Összesen 2475 nyereményt sorsolnak ki 250.000 korona értékben. A főnyeremenyen kívül öt 20.000 koronás melléknyeremény van. A nyeremény-tárgyakat a sorsjáték kezelőse kívánatra 20% levonással készpénzben visszavásárolja. Mondanunk sem kell, hogy ilyen kedvező feltételek mellett Magyarországon még alig rendeztek sorsjátékot és kétségtelen, hogy a közönség a sorsjegyeket már jóval az első huzás előtt elkapkodja. Ép ezért nagyon is ajánlatos, hogy mihamarább vásárolja meg mindenki a maga sorsjegyét. A huzások feltétlenül azokon a napokon fognak megtartatni, a melyek a huzásra meg lettek állapítva. Ez szintén egy okkal több arra, hogy a közönséget vásárlásra serkentjük, hogy esetleg meg ne történhessék, hogy az, a ki sorsjegyet akar venni már elkésett és sorsjegyet sehol sem kaphat. A sorsjáték kezelőse gondoskodott arról, hogy az ország legkisebb községében is kaphatók legyenek a sorsjegyek, ha azonban mégis megtörtént volna, hogy valamely helységbe nem jutottak el a sorsjegyek, ez esetben forduljon bárki akár szóval, akár írásban a sorsjáték kezelőse-géhez (Budapest, IV., Kossuth-Lajos-utca 1.)

— **Mire nem visz a szerelem és a nyitva felejtett kassza.** *Bruck Armin* rácz-almási lakos nyitva felejtette pénzes szekrényét, melynek meg is adta az arát. Észrevette ezt ugyanis cselédje, *Bognár Juli* és kivett belőle harmincz darab koronát. Ezen lopott-pénzt odaadta Rozenzweig Izidor-nak, ki vele gyengéd szerelmi viszonyban volt, zsebpénzü. *Bruck* észrevette, hogy a szekrényből hiányzik a pénz és feljelentette a csendőrségnek. A nyomozás folyamán kiderült, hogy a pénzt cselédje lopta el, *Bognár Julia*, mire a *Romeo*, illetve *Rozenzweig Izidor* vissza is adta a pénzt gazdájának. A csendőrség *Bognár Julit* lopásért, *Rozenzweigot* pedig orgazdaságért feljelentette.

— **Hetivásár.** *Dunapentele* községben a heti vásár a belügyminiszter engedélyével ezuntal minden hetén esütörtökön fog megtartatni.

— **Gyász isteni tisztelet** a gör. keletieknél Erzsébet királynéknak emlékére f. hó 2-án d. e. 10 órákor fog megtartatni.

— „**Októbernek eljében be kell rukkolni**“ hangzik a nóta mindenfelől, egyiknél a csapongó jókedv, a másiknál az elnyomott fájdalom kitörése ül. Mert hát akármennyire is természetében van a magyarnak a katonáskodás, még sem megy mindenki szívesen katonáékhoz. Egyiket öreg szülőinek könnyei eresztik el nehezen hazuról, másikat egy szívnek vonzalma, melynek dobbanása egy az övével. De hát „semmi babám semmi“, hangzik a vigasztaló nóta, hát „igy kell ennek lenni.“

— **Tüzek.** *Szabolcs* pusztán br. *Springer* Gusztáv tulajdonát képező szérüs-kertben levő pajta ismeretlen okból kigyulladt s a benne levő takarmánnyal együtt leégett a kár 2000 frt. Biztosítva volt. — *Erdő-majortan* *Ferenczy József* és *Farkasi Mihály* kúrára leégett 6 ól, melyben benne égett 8 drb sertés. A kár 120 frt. A tűz oka ismeretlen. — *Vertics József* érdi lakos háza 22 én leégett. Biztosítva nem volt. Emberben nem esett kár. — *Sidi Mihály* öreglegyi lakos szalma kazala leégett. Biztosítva nem volt, miáltal a tulajdonos 90 frt erejéig károsodott. — *Keckés Sándorné* raezalmási lakos háza 22-én leégett. Kára 1200 frt. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

— **Ágnes asszony.** Nem *Arany János* „Ágnes asszonyji“-ról van ugyan ezuttal szó, hanem egy hozzá hasonló szerencsétlen halandórol, kinek elméje szintén megháborodott és mániája ennek is az, hogy folytonosan mosni akar. *Móori* Erzsébetnek hívják a szerencsétlent, 32 éves, vaáli illetőségű. Mániája vezette a napokban is a zsidó templomnál levő kanálisba és ott a már mégis csak hü; vízben derékig állva, dörzsölte ruháit. Természetesen csakhamar sok nézője támadt mindaddig, míg a rendőrségnek tudomása nem jutott. Ideiglenesen a rendőrség vette pártfogásába a szerencsétlent és illetőségi helyére fogja szállíttatni.

— **Ismét u cigányok.** Alig van nap, melyen a krónika fel ne jegyezhetne valamit az utókor számára azon népfaj hőseteiről, kiket mi cigány név alatt ismerünk. A napokban is letartóztatott a Sárobgárd környékén czirkáló csendőri orjárat egyet, ezen városunknak jól ismert alakjai közül. Az illető, ki ez alkalommal *Nyári János*nak mondja magát, különböző álnevek alatt — incognitó — szokott működni és már három név alatt is több rendbeli lopásért é lőkötésért körözve volt. Ez alkalommal azonban felismerték a jeles egyéniséget és átadták az illetékes hatóságnak, hol várja méltó jutalmát.

— **Adj a tótnak szállást.** *Kömives Márton* velencei lakos, szőlő pásztor, feltört szőlőjéből ismeretlen fegyveres tolvaj egy bundát, egy fekete mellényt és egy két csüví fegyvert, összesen 15 frt értékben ellopott. A csendőrség megindította a vizsgálatot, melynek folyamán kitért, hogy a tettes *Mihalovics György*, álnéven *Boldog Gyuri*, vaáli illetőségű katonaszökevény. Hogy a lopást elkövették, annak oka részben maga a károsult, ki *Mihalovicsot* hajlékába fogadta. A gazda tudta, hogy kívül van dolga, miért is, midőn másnap reggel élelmi szerért bement a faluba, rázárta *Mihalovicsra* az ajtót, ki azalatt míg gazdája odajárt, követte el a lopást. A tolvaj katonaszökevényt körözik, *Kömivest* pedig följelentették a szolgabírósnágnál, mivel magánál közveszélyes egyént tartott s azt csak akkor jelentette fel az illetékes hatóságnak, mikor már öt is megkárosította.

— **Fatolvai.** Látván *Pertocsky Mihály*, hogy az idő már őszre jár, minek rendes folytatásául a tél szokott bekövetkezni, elhatározta, hogy a téli futónyagról idejekorán fog

gondoskodni. Erre legjobb alkalomnak kínálkozott a *kispostagi* hitközség iskolájának udvarán felhalmozott fa. El is emelt innét a mennyit hamarjában tudott, egy 1 frt 50 kr értékben, fel is aprogatta hamarosan, hogy annál kevésbé ismerjék fel. Elővigyázata azonban hiába volt, mert a csendőrség csakhamar megtudta, hogy *Pertocsky* kéményén lopott fa füstje száll fel s a még el nem tüzetelt elko-bozta, a fatolvajt pedig feljelentette.

— **Steininger Sándornak** mai számunkban megjelenő hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét és ajánljuk dussválaszték raktárának megtekintését.

— **Nem mindennapi dolog** történt meg a napokban *Fülöp István* mohai lakossal. Rémülve hallotta ugyanis, hogy *Somosmán* levő pinczéje fel van törve. A legrosszabb gondolatokkal eltelve sietett tehát meggyőződni a hallottak felől. Már látta pinczjét kiürítve s rettenetes bosszú forralt az ismeretlen tettes ellen. El lehet képzelni meglepetését, midőn a csakugyan nyitva álló pinczéjében nemcsak hogy mindent a helyén. hanem azonfelül egy egész és egy fél kenyeret is talált. Nem tudjuk mi volt az adakozó czélja; lehet, hogy a közelgő szüretre kenyérral akarta ellátni a szegény légykárosultat, tudván azt, hogy jó a szőlő légy kenyerrel. Most már igazán joggal mondhatja el *Fülöp*: Tedd be az ajtót, nehogy megint bemenjen valaki s — bevigyen valamit. Mindazáltal *Fülöp* István nincs megelégedve az eredmény-nyel. Keresi a jószívű adakozót. Állítólag azért, hogy köszönetet mondjon neki adományáért.

— **A pipa.** Eddig még csak mint árcatán pőfékelő eszköz szerepelt, csak újabban léptette elő *Gulambos István*, ó-barot pusztai illető-égű legény kegyetlen harczi eszközzé. (Szzeverekedett ugyan s borozás közben *Manes Jánossal* s úgy feje találta útni pipájával, hogy feje betörésnek, hogy olyan kemény volt, vagy *Manes István*, mivel koponyája olyan grengé alkatu volt, csakhogy a csendőrség *Gulambost* feljelentette könnyű testi sértésért.

— **Rendőrségi hírek.** *Hegyi Ferencz* Malom-utca 24. szám alatti lakó legény a mult hónapban levő felsővárosi tűz alkalmával egy tüzoltóval gorbombáskodott, miért is 5 frtra lett büntetve. *Pinke György* szabadságon evő katona szabadságának ideje alatt *Boti* nyilvános házban garázdálkodott, verekedett, majd az ablakokat kövel dobálta. Mivel letelven a szabadság ideje, most újból bevonult, tulajdon elleni kihágásért feljelentették a bíróságnál — *Schöndorfer János* udvari (Tolna m.) illetőségű a városból már egyszer kitiltott csavargó és társai *Gabriell János* és *Harangozó Ferencz* a mult éjjeli razzia alkalmával a rendőrség kezei közé kerültek. Az illetőknek a pestis pinczék-nél levő kazalokban volt a tanyájuk s onnét intézték kirándulásait, részint a városba, részint a közeli szőlőkbe.

— **A tánczosó physiologiája.** *Blanchard György* a ki Páris egyik közkórházában orvosol nem mindennapi ember. Erre mutat az is, hogy tudori értekezésének megírta a tánczosó physiologiáját. Első sorban a táncz történetét ismerteti, majd átér a tánczosó hivatására, esztétikájára, foglalkozik a neveltetésével, ismerteti a tánczosó banztani szempontokból s végül felsorolja a hivatásával járó szerencsétlenségeket. A szerző nem hízleg a nő nemnek, sőt nyugodtan konstatálja, hogy minden aszszony-nak többé-kevésbé görbe a lába s hogy a tánczosó egyszerűen csak egy láb, még kevesebb: csak egy boka. Végül arra az eredményre jut: hogy ahhoz, hogy a tánczosó idegrendszere ép maradjon, s hogy lépései biztosak legyenek, feltétlenül szükséges az, hogy minden másfajta fáradságtól kimélje magát és szigorúan tartsa magát az élfirt szabályok-hoz. Hogy ha mindezt szem előtt tartanak a tánczosók, azt hisszük *Blanchard* dr. ur nem tartotta volna érdemesnek, hogy megírja a tánczosó physiologiáját.

IRODALOM.

A „Zenelő Magyarország“ zongora és hegedű zeneműfolyóirat most megjelent XIX. füzetét tartalmazza a következő zenemű újdonságokat: *Gaál Ferencz Merengés-Reverie*. *Abránd. Erzsébet királynő emlékének. Truppel Károly* „Felhők közül egy kis csillag haldokolva integet.“ Magyar dal. *Fehér Aladár* „La bella Marietta.“ Lengyelke. *Greisinger Iván* „Nocturno“ hegedűre zongorakísérettel. Ily rendkívül gazdag tartalommal jelenik meg a „Zenelő Magyarország“ minden egyes 20 kros füzeté, miért is minden zongorázó és hegedűsnek, ki a legjobb magyar dal, műdal, salon, tánczenét s hegedű újdonságokat birni óhajtja, figyelmébe ajánlhatók e zenemű folyóirat, havonként kétszer megjelenő 10-10 oldalt tartalmazó füzetéi. Egy negyed-évre 1 forint. Előfizetések intézendők a „Zenelő Magyarország“ (Klöckner Ede) zeneműkiadóhivatalába, Budapest, VI. Csengeri-utca 62a. Mutatványszámot ingyen és bérmentve küldenek.

NYILT-TÉR.*

OLCSÓ PÉNZ!

Törlesztéses jelzálog kölcsön

1000 frttól fölfelé

4 1/2 % kamat mellett

kapható

FÖLDEKRE + + +

és

+ + + + székesfehérvári

HÁZAKRA is. + + +

A kölcsön összeg kifizetése nem jelzálog papirokban, hanem

kézpénzben

történik.

Pénzügyintézeteknél fennálló tartozások konvertáltatnak.

Érdekelteknek bővebb felvilágosítást nyújt

Németh Ödön

az „Unio Catholica“ főfelügyelője.

Székesfehérvár, Szent-István-utca 5. szám.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy a Magyar Általános Köszénbánya részvény társulattól Budapesten a

tatai köszénbányák

kizárólagos képviselőjét Székesfehérvár és vidékére átvettem és szénét itt állandóan raktáron tartom.

A hazai széntermékek közt a **tatai szén** első helyet foglal el és a poros szénhez hasonlóan, legkisebb salakot sem és nagyon kevés hamut hagy hátra, miért is szobafűtésre kiválóan alkalmas.

Kérem a tisztelt fogyasztó közönséget, hogy erről magának meggyőződést szerezni és megrendelésekkel fölkeresni sziveskedjék.

Iroda:

Tisztelettel

Sas-utca 5.

WEISZ JÓZSEF.

* E rovatban közlöttekért felelősséget nem vállal a szerkesztőség.

KÖZGAZDASÁG.

A buza árának emelkedése.

Szeptember hó 24-én a budapesti termény-tözsden nagy ijedelmet okozott a giró- és péntáregyletek jelentése, mely szerint folyó hó 30-iki átvételre 220,000 métermázsza buza mondatott fel, illetőleg ennyi buzára vonatkozó szeptemberi kötés nincs még rendezve. A jelentés főleg azért keltett ijedelmet, mert a szállításra kötelezettek a szállítást csak a magasabb ár megfizetésével teljesíthetik, illetőleg az eredeti eladási ár és a jelenlegi piaci ár közötti jelentékeny magasabb árdifferencia fizetésével bonyolíthatják csak le az üzletet. Az, hogy e jelentés következtében a buza ára a határidőben majdnem félförinttal emelkedett, és az a második körülmény, hogy a határidő-kurzus ezen és még tovább várható emelkedése folytán a baisse-re spekulálók közül több bürziáner a fogát ott fogja hagyni, ránk nézve most másodrendű kérdés. A fődolog az, hogy a börzén az ideai aratás óta észlelt jelenségek arra mutatnak, hogy a magyar gazdák végre tudatára ébredtek annak, hogy saját maguk kezében is eszköz van arra, miként a buza árára befolyást gyakorolhassanak.

Kétségtelen u. i. az, hogy azon évről-évre rendszeresen tapasztalt jelenség, hogy a buza ára az aratás után közvetlenül egész őszig állandóan csökkenő irányzatot vett, elsősorban annak tulajdonítható, hogy a gazdák a kényserhelyzetnek engedve, őszi kötelezettségeik fedezhetése végett, siettek buzáikat mielőbb piacra hozni. Tették ezt annál inkább, mert a börzék körei az aratást követőleg siettek a jó termékek által előállított állítólagos túltermelésről szóló meséiket elterjeszteni, hogy így a gazdákat megfélemlítsék és ennek következtében buzájuknak az alacsony árakon való átengedésre mihamarább reábirják. Ez a mesterkedés az összes világbörzén így folyt. A budapesti börzén ehhez még az is járult, hogy a Balkán államoknak korábbi időben történő aratása folytán a legnagyobb fogyasztók képesek voltak buzát már akkor is kapni, midőn ideháza az aratás még alig kezdődött és így ezen silányabb minőségű, de olcsóbb buzát a hazai buza árának lenyomására használták föl.

A budapesti börze a múlt évi csekély készletek, a balkán buzák be nem szállíthatása és a szerb buzának a szokványból való kizárásának hatása alatt ért el a szeptemberi kötelezettségek lebonyolításának határidejéhez, a mely azoknak ad igazat, a kik mint a „Köztelek“ is, több ízben a gazdákat arra figyelmeztették, hogy tartsák készleteiket ameddig lehet,

ne szolgáltatassák ki magukat könnyelműen a börze spekulációinak. Mert mi következett be? A gazdák daczára az ideai közepes termésnek, óvatosság voltak, készleteiket tartogatták, ameddig csak lehet. A budapesti börzén az aratás után a fő szezonban naponként alig került az idén 25000—30000 métermázsza buza eladásra, holott más években ilyen időben 50—100000 mmázsza szokott a készbuza forgalma lenni. A csekély készletnél, emelkedő árak mellett a malmok tartózkodásukban nem gondoskodtak a kellő készletek beszerzéséről. Erre most lesznek reákvényszerítve. Mert a malmok jól tudják, hogy most van a fűszeszon. Ilyenkor rendelik meg a lisztkereskedők szükségleteiket egy néhány hónapra. A malmoknak is most kell örölni valójukról gondoskodniok. Ez pedig jelentékeny lesz, mivel tartózkodó állásponjukban csak napról-napra élvén, a téli teljes öröklépeség kihasználása azt jelenti, hogy a malmoknak október, november és decz hónapokra összesen mintegy 2 és félmillió métermázsza buzára van szükségük. De ha feltesszük azt, hogy a budapesti malmokban és közraktárakban egy negyedik millió buza van beraktározva és az év hátralevő 12 hete alatt hetenként átlag 100,000 métermázsza buzát hoznak fel Budapestre, akkor a malmok hiánya épen egy millió métermázsát fog kitenni.

Ime a malmok vásárlási tartózkodása — nehogy aratás után a keresletükkel a buza árát emeljék — és a gazdák eladási tartózkodása a budapesti malmoknak oly buzáhiányt fog előidézni, a melynek hatása a buza árának további emelkedésére okvetlenül érvényesülni fog.

Kreizler Sámuel és Fia

Székesfehérvár, Belpiacz, saját ház.

Ajánlja

dúsan felszerelt raktárát

legdivatosabb

női ruhakelmékben, asztal,

fehérnemű és csinvatokban,

ágy-, asztalterítők, szőnyegek

és függönyökben.

ULLMANN ÉS WEISZ

Székesfehérvár, Nádor-utca 4., zirczi templommal szemben.

A t. vevőközönség becses figyelmébe ajánlja:

Mindennemű fürdőcikk: FÜRDŐ-KÖPENY, — CZIPÓ, — KALAP stb. dúsz választékban.

SZALLAG-, CSIPKE-, BÁRSONY- és ZSINOR-DISZEKET

Valódi franciaia kézimunka és kötő anyagok, felülmulhatatlan

francia szabású mellfűzőit. Szintartó angol batiszt zsebkendő tuc. 1 frt, (alkalmi vétel.)

Nagy választék

minden izlésnek megfelelő utolsó divatu angol napernyők és antucásban.

FÉRFI ING, GALLÉR és NYAKKENDŐK

a legdivatosabb és legjobb kivitelben nagy választék.

Szappan, illatszerek, orrszerek, szivar és szivarka táskák szolid kivitelben.

ANGOL LINOLEUM és VIASZKOS VÁSZON GYÁRI RAKTÁR.

SZABOTT ÁRAK!

Kiváló tisztelettel Ullmann és Weisz.

STEININGER SÁNDOR

DIVAT-, VÁSZON- ÉS FEHÉRNEMŰ ÜZLETE

SZÉKESFEJÉRVÁR, NÁDOR-UTCZA 19. SZÁM, TEJES-KÖZ SARKÁN.

Ajánlom dúsan felszerelt raktáromat az igen t. vevő közönség pártfogásába, minthogy nagyobb »parthie« vételeim által azon helyzetben vagyok, hogy meglepő »jutányos« árakért tudok a t. közönség szolgálatára lehetni.

SAJÁT ÉRDEKÉBEN KÉREM BEVÁSÁRLÁSAIT NÁLAM MEGTENNI.

KÉSZ NŐI- és GYERMEK-FELÖLTÖK, SZÖRME-ÁRUK

egyedüli nagy választék a legolcsóbbtól a legfinomabbig!

Valódi francia és angol női divat-kelmék az őszi idényre a legfinomabbtól a legolcsóbbig, (pl. schewiott duplaszéles **20 kr.** métere). — Szepességi fehérenemű u. m. abrosz, szalvétá, törülköző nagy választékban. Schiffonok és belés áruk.

Ebédlő-, szalon- és futószőnyegekől gyári raktár, gyári ár.

Szövet- és csipkefüggönyök, vászonneműek meglepő árakért.

Francia kitűnő mosható pargetok stb. e szakmába vágó ezikkek.

Steininger Sándor

divat-, vászon- és fehérenemű üzlete Székesfehérvár, Nádor-utca 19. szám, tejes-köz sarkán.

1 vég 50 rőfös * * * *

Rumburgi vászon

I vég

8 frt 50.

30 rőfös

12 »Webe«

Általánosan

kitűnőnek elismert

vászon

5 frt 50.

I nagy

¹⁴-es szalon boszniai

szőnyeg

10 frt 50 kr.

**Szolidabb
ajánlat
nem
létezik!**

* * * * 1 vég 30 rőfös

kitűnő minőségű

korona kanavász

5 frt.

I vég

30 rőfös

Rumburgi

jóminőségű

⁴ széles **3.50,**

⁵ széles **4 frt.**

Postai megrendelésnél kérem a t. megrendelót, megnevezni az árjegyzékben kiírt árut, az árut

nem küldöm utánvétel mellett

és ha a küldött áru meg nem felel, saját költségemre tessék azt visszaküldeni.

Czim: STEININGER, Székesfehérvár.

Az igen t. megrendelő semmit nem reszkíroz rendelésénél, mert az áru nem küldetik utánvétel mellett és semmi nehézmény nincs az áru esetleges visszaküldésénél.

2 drb ágyterítő

1 asztalkendő

remek kivitelben

5 frt 50 kr.

A n. é. közönség föltétlen bizalmát és jóakaratu pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel

STEININGER SÁNDOR.

A n. érd. közönség szives figyelmébe!

**A műselyem festés + + +
+ + + és vegytisztítás.**

Minden e szakmába vágó férfi és női ruhaneműek, Perzsa vagy más szőnyegek, csipke és Tunisz-függönyök, Selyem vagy bársony bármilyen gazdagon díszített ruhaneműek, bútortövek úgy festésre mind tisztításra fejtetlenül, **Bársony neműek** elfejtve préselésre és mintázásra, **Gyöngy és selyemhímzések, keztük, nyakkendők, selyem ingek, Egyenruhák, szőrme szőnyegek felelőség mellett a legjutányosabb árban számíttatnak.**

Gyászruhák festése gyorsan eszközöltetik.

Számos pártfogást kérve teljes tisztelettel

Papp Károly
Szt.-István-utca 5 szám,
a nagytemplommal szemben.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legrágábbaké.

Ára darabonként 3 forint.

Jótállás mellett, míg a készlet tart.

Hozzá ezüstös óraláncz 60 krajczár.

Önberetváló készülék.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállításon kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségtől megment. Tartós és pénzmeztakarító.

*** Darabja 3 frt. ***

A penge **csillagos acézből és a többi részei alpacéból vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

Pollák Sándor főbizományosnál
Budapest, V. ker., Kálmán-utca 17.
Gyűjtőknek 5 drb után egy ingyen küldetik.

Pályázati hirdetmény.

A székesfehérvári Káptalan az adományozása alá tartozó és újonnan megüresedett évenként 100 fittal javadalmazott egy, Reseta János féle iskolai ösztöndíj alapítványra ezennel pályázatot hirdet.

Az ösztöndíjra a Székesfehérvárott vagy Fejérmegyében született azon magyar ajku, jeles észtehetségű és jámbor erkölcsű róm. kath. ifjak tarthatnak igényt, kik középiskolai tanulmányaikat végzik.

Felhívjuk a pályázni szándékozókat, hogy a vagyoni és iskolai bizonyítvány-nyal felszerelt folyamodványaikat a Székes-

fehérvári Káptalanhoz czimezve folyó évi október 20-ig nyujtsák be.

A folyó évi augusztus hó 13-iki kelettel közzé tett pályázati hirdetményre beérkezett folyamodványok a fenti ösztöndíj adományozásánál is figyelembe vétettni fognak.

Kelt Székesfehérvárott 1898. szeptember hó 25-én.

A székesfehérvári Káptalan.

Hirdetések
felvételnek kiadóhivatalunkban
jutányos áron.

!! Butorvásárlók figyelmébe !!

SIMON LAJOS
asztalos és kárpitos butorraktára,
SZÉKESFEJÉRVÁR, KOSSUTH-UTCZA 6-IK SZÁM,
(a posta átellenében.)

Ajánlja a n. é. helybeli és vidéki közönségnek saját készítményű butoraival berendezett üzletét, hol dus választékban kaphatók fényezett és matt háló-, ebédlő és szalon szoba butorok, továbbá

diványok s ottományok

mindenféle alakban. Képek, fali és pipere tükrök, márvány és falappal. Ebédlő és nádszékek, függönytartók, matraczok, lószőr és tengerifüvel tűmve — a legolcsóbb árban kaphatók. — Továbbá elvállal mindennemű **asztalos és kárpitos munkák javítását és átdolgozását, új butorok készítését a legujabb divat szerint.** Ugyazint **ruganyos matraczok és rolleták készítését**

a legjutányosabb áron gyorsan és pontosan teljesít.

Ajánljuk a római katolikus egyéneknek

„UNIO CATHOLICA“
AZ
biztosítási szövetkezetet

TÜZ ÉS JÉGKÁROK ELLENI BIZTOSÍTÁSNÁL.
Olesó díjak! ————— Jó feltételek!

CSAK RÓMAI KATHOLIKUSOK * * * * *
*** * * * * BIZTOSÍTÁSA FOGADTATIK EL.**

Az „UNIO CATHOLICA“ dunántuli felügyelőségének vezetője
NÉMETH ÖDÖN főfelügyelő.

————— **BŐVEBB FELVILÁGOSÍTÁSSAL SZOLGÁL A SZERKESZTŐSÉG.** —————

Nyomatott Számmar Imréné, Székesfehérvárott.